

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія маркетингу, торгівлі та харчових технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
в навчальній роботі

Вікторія СОВА
«19» 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи охорони праці»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

спеціальність

076 Підприємництво та торгівля

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

2024 рік

Робоча програма «Основи охорони праці»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

за галуззю знань

спеціальністю

освітньо-професійна

програма

«16» серпня 2024 року, - 13 с.

07 Управління та адміністрування

076 Підприємництво та торгівля

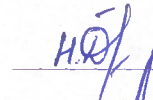
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Оксана ПОГОРІЛА, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

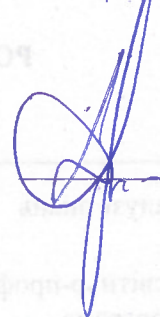

Н. Дубас

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів – 3	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля Освітньо-професійна програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		1-й
		Семестр:
		2-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		20 год.
		Практичні, семінарські:
		20 год.
		Лабораторні:
		год.
		Самостійна робота:
80 год.		
		Вид контролю:
		Екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 40/80

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у здовувачів освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних(фахових) компетентностей (СК):

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК11. Здатність формувати інформаційне середовище щодо якості і безпечності товарів, товарної асортиментної структури, правового поля здійснення торговельно-технологічних процесів.

СК12. Вміння визначати відповідність якості товарів, тари, послуг вимогам законодавчо-правових актів.

3. Передумови вивчення дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання такої навчальної дисципліни, як «Безпека життєдіяльності».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН18. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя.

РН19. Забезпечувати процес виробництва товарів та організацію послуг у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з дотриманням вимог екологічної безпеки.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти наведено в додатку до робочої навчальної програми.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань здобувача освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) та в процесі здійснення контролю самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, вирішення ситуаційних завдань, робота в Інтернет тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Суб'єкти та об'єкти охорони праці

Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Основи охорони праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.

Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.

Модуль 2. Організація охорони праці

Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Тема 5. Навчання з питань охорони праці

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.

Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Інциденти та невідповідності. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві.

Модуль 3. Основи виробничої безпеки

Тема 7. Основи фізіології та гігієни праці

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. Повітря робочої зони. Робоча зона та повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень. Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Вібрація. Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Шум, ультразвук та інфразвук. Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону. Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.

Тема 8. Основи виробничої безпеки. Електробезпека

Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки. Безпека під час вантажнорозвантажувальних робіт. Електробезпека. Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенню струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Тема 9. Основи пожежної безпеки

Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу

при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

8. Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	лаб	с.р.
Модуль 1. Загальні питання охорони праці					
Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці	8	2	2		4
Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці	12	2	2		8
Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці	9	2		1	6
Модульна контрольна робота 1	1			1	
Разом за модулем 1	30	6	4	2	18
Модуль 2. Організація охорони праці					
Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві	15	2	2		11
Тема 5. Навчання з питань охорони праці	15	2		2	11
Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань	14	2		1	11
Модульна контрольна робота 2	1			1	
Разом за модулем 2	45	6	2	4	33
Модуль 3. Основи виробничої безпеки					
Тема 7. Основи фізіології і гігієни праці	15	4	2		9
Тема 8. Основи виробничої безпеки. Електробезпека	15	2	2		11
Тема 9. Основи пожежної безпеки	13	2		2	9
Модульна контрольна робота	2			2	
Разом за модулем 3	45	8	4	4	29
Усього годин	120	20	10	10	80

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці 1. Перспективи розвитку охорони праці в умовах ринкової економіки. 2. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	2
2.	Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці 1. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. 2. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. 3. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки.	2

3.	<p>Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. 2. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. 3. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. 4. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. 	2
4.	<p>Тема 7. Основи фізіології та гігієни праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи фізіології праці. 2. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. 3. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. 4. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. 5. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. 	2
5.	<p>Тема 8. Основи виробничої безпеки. Електробезпека</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. 2. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки. 3. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт. 	2
	Разом	10

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст практичних занять	Кількість годин
1.	<p>Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система державного управління охороною праці в Україні. 2. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. 3. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення 	1
2.	Модульна контрольна робота 1	1
3.	<p>Тема 5. Навчання з питань охорони праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. 2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. 3. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. 4. Інструктажі з питань охорони праці. 	2
4.	<p>Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. 2. Інциденти та невідповідності. 3. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. 	1
5.	Модульна контрольна робота 2	1

6.	Тема 9. Основи пожежної безпеки 1. Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. 2. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. 3. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. 4. Дії персоналу при виникненні пожежі.	2
7.	Модульна контрольна робота 3	2
	Разом	10

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці 1. Перспективи розвитку охорони праці в умовах ринкової економіки. 2. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	4
2.	Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці 1. Аналіз нормативно- правових документів з погляду забезпечення здорових і безпечних умов праці. 2. Права та обов'язки громадян з питань охорони праці на прикладі нормативно-правових документів. 3. Аналіз нормативно-правових документів з погляду обов'язків і прав працівників з питань охорони праці.	8
3.	Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці 1. Державний орган управління за станом охорони праці. 2. Компетенції органу управління за станом охорони праці. 3. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.	6
4.	Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві 1. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. 2. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. 3. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. 4. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. 5. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. 6. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. 7. Стимулювання охорони праці.	11
5.	Тема 5. Навчання з питань охорони праці 1. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання.	11

	<p>2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи.</p> <p>3. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.</p> <p>4. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.</p> <p>5. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи</p>	
6.	<p>Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань</p> <p>1. Інциденти та невідповідності.</p> <p>2. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві</p> <p>3. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.</p>	11
7.	<p>Тема 7. Основи фізіології та гігієни праці</p> <p>1. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Основні світлотехнічні визначення. Загальний підхід до проектування систем освітлення.</p> <p>2. Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку.</p> <p>3. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів.</p> <p>4. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.</p> <p>5. Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних</p>	9
8.	<p>Тема 8. Основи виробничої безпеки. Електробезпека</p> <p>1. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.</p> <p>2. Умови ураження людини електричним струмом.</p> <p>3. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою.</p> <p>4. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи.</p> <p>5. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.</p>	11
9.	<p>Тема 9. Основи пожежної безпеки</p> <p>1. Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту.</p> <p>2. Дії персоналу при виникненні пожежі.</p> <p>3. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.</p> <p>4. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.</p>	9
	Разом	80

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

При викладанні дисципліни «Основи охорони праці» використовуються мультимедійні презентації в PowerPoint, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Модуль 1 20				Модуль 2 30				Модуль 3 20				Екзамен	Всього
T 1	T 2	T 3	МКР №1	T 4	T 5	T 6	МКР №1=2	T 7	T 8	T 9	МКР №3		
С.з №1	С.з №2	С.з №3			С.з №4	П.з №2		С.з №5		Пз №4		Сз №7	Пз №5
4	5	5	6	7	7	7	9	5	4	5	6		

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі і нормативні акти

1. Кодекс цивільного захисту України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
2. Закон України «Про охорону навколишнього середовища». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
3. Закон України «Про дорожній рух». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
5. Закон України «Про охорону праці». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
6. Закон України «Про систему громадського здоров'я». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#n840>
7. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

Підручники (навчальні посібники)

9. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
10. Жидецький В.Ц. - 5-те вид., доповн. Основи охорони праці. Підручник — К.: Знання, 2014. – 336 с.
11. Пожарова О. В. Охорона праці: навчальний посібник / О. В. Пожарова. - Одеса, 2022. - 86 с.
12. П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник-К.:ЦУЛ, 2017. – 322 с.

Допоміжна

13. Атаманчук П. Основи охорони праці. Підручник- К.: - ЦУЛ, 2011. – 276 с.

14. Кошель В.І. Основи охорони праці. навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів педагогічного напрямку / [Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза] – Івано-Франківськ: НАІР, 2020. – 182 с.

15. Маруненко І. М. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт / І. М. Маруненко, М. М. Шеремета, Г.І. Волковська, Г. В. Кобеньок. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 47 с.

16. В.Г. Грибан, О.В. Негодченко Охорона праці. Навч. пос. 2-ге вид.- К.:ЦУЛ, 2019, 280 с.

17. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці : підручник. 6-е вид. / За ред. М. П. Гандзюка. К.: Каравела, 2018. 384 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

18. Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

19. Рада національної безпеки і оборони України. – Режим доступу: <http://www.rainbow.gov.ua/>

20. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/>

21. Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. – Режим доступу: <https://dsns.gov.ua/>

22. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>

23. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». – Режим доступу: <http://www.nau.ua>

24. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua>

25. Офіційний сайт Держпраці. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dsp.gov.ua>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, з якої 70 балів відведено на навчальну роботу (поточний та модульний контроль) та 30 балів на підсумковий контроль (екзамен). Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни у балах переводиться у національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» згідно з табл. 1.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1 (30 год.);
- 2 розділ – 1,5 (45 год.);
- 3 розділ – 1,5 (45 год.).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Основи охорони праці» є екзамен, який проводиться у письмовій формі. На екзамен виділяється 30 балів. Критерії оцінювання знань студентів за екзамен наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка **«Відмінно»** виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчальнопрограмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **«Добре»** виставляється студенту, який виявив повне знання навчальнопрограмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **«Задовільно»** виставляється студенту, який виявив знання основного навчальнопрограмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка **«Незадовільно»** виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.